

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แยกของแข็งกับของเหลว
ในสารเนื้อผสมได้อย่างไร (3)

ครูผู้สอน ครูวิทวัฒน์ ศรีเมฆ

แยกของแข็งกับของเหลว ในสารเนื้อผสมได้อย่างไร (3)

กิจกรรมที่ 2

แยกของแข็งกับของเหลว
ในสารเนื้อผสมได้อย่างไร

จุดประสงค์ของกิจกรรม

1. อธิบายและเปรียบเทียบวิธีการแยกสารเนื้อผสมที่ประกอบด้วยของแข็งผสมกับของเหลว
2. ยกตัวอย่างการแยกสารเนื้อผสมที่ประกอบด้วยของแข็งผสมกับของเหลวไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
3. ลงความเห็นจากข้อมูลเกี่ยวกับการแยกสารของแข็งกับของเหลวในสารเนื้อผสมการ

ใบงาน เรื่อง การแยกสารของแข็งกับของเหลวในสารเนื้อผสม

หน้า 75-76

75

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. อาหารที่เหลือจากการรับประทานในกิจกรรมนี้มีลักษณะเป็นสารเนื้อเดียวหรือสารเนื้อผสม เพราะเหตุใด

---

2. วิธีการแยกเศษอาหารออกจากของเหลว ที่ใช้มีชื่อเรียกว่าอะไร มีข้อดีและข้อจำกัดเกี่ยวกับความสะดวกและเวลาอย่างไรบ้าง

---

3. การนำอาหารที่เหลือจากการรับประทานซึ่งมีของเหลวผสมอยู่มาตั้งไว้สักระยะหนึ่ง จะช่วยให้การแยกเศษอาหารง่ายขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด และเรียกวิธีการแยกสารนี้ว่าอะไร

76

4. การแยกสารโดยการกรองต้องพิจารณาสິงใดบ้าง เพื่อให้แยกสารได้ผลดี

---

5. จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่าอย่างไร

แบบฝึกหัด เรื่อง การแยกของแข็งกับของเหลวออกจากกัน

หน้า 78-79

78

แบบฝึกหัด เรื่อง การแยกของแข็งกับของเหลวออกจากกัน

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จากรูปเป็นการแยกสาร โดยวิธีการกรอง

ภาพโดย DiDeeChen จาก Pixabay

เมื่อเทน้ำร้อนลงในผงกาแฟที่อยู่บนกระดาษกรอง ดังรูป สิ่งที่ผ่านมากระดาษกรอง กับสิ่งที่เหลืออยู่กระดาษกรองมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร และเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

79

2. น้ำปูนใสเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในเมนูอาหารไทย เพื่อแช่ผักผลไม้ ทำขนมไทย ผสมแป้งทอดกรอบ หรือใช้ทำผลไม้แช่อิ่ม ในการเตรียมน้ำปูนใสจะต้องนำน้ำสะอาดมาผสมกับปูนแดง แล้วแยกเอาเฉพาะของเหลวส่วนที่ใสมาใช้งาน ทั้งนี้ แม่แนะนำว่าให้รินส่วนที่ใสออกมาใช้งาน ส่วนยวดยาวแนะนำให้ตกตะกอน นักเรียนจะปฏิบัติตามคำแนะนำของใคร เพราะเหตุใด หรือนักเรียนจะออกแบบวิธีการของตนเองอย่างไร

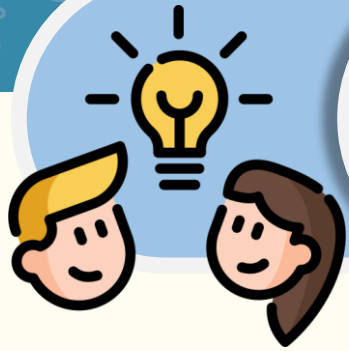
3. อ่างเก็บน้ำหนึ่งพบปัญหาขยะในคลองลอยผ่านท่อที่เชื่อมระหว่างคลอง ส่งผลให้ขยะจากคลองสายหนึ่งไหลไปยังอีกคลองอีกสาย ให้นักเรียนคิดวิธีการในการลดปริมาณขยะในคลองและป้องกันขยะไหลไปยังคลองอื่น ๆ โดยอาศัยความรู้เรื่องการแยกสารที่เป็นของแข็งออกจากของเหลว

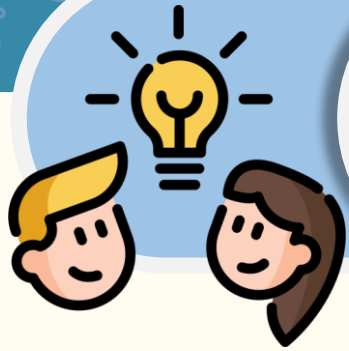

วิธีทำกิจกรรม

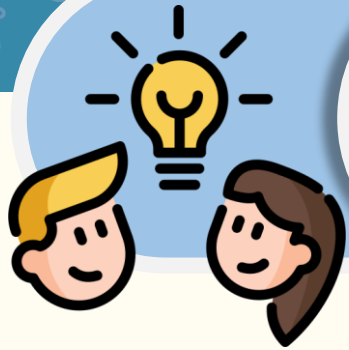
7. ร่วมกันอภิปรายเพื่อประเมิน ความเหมาะสมหรือความ
เป็นไปได้ในการนำวิธีการแยกสารของแต่ละกลุ่ม
ไปประยุกต์ใช้ในการแยกเศษอาหารออกจากของเหลว
โดยให้มีเศษอาหารเหลือในของเหลวน้อยที่สุด

วิธีทำกิจกรรม

8. ร่วมกันวิเคราะห์และระบุวิธีการแยกสาร
ในสถานการณ์ อภิปรายและลงข้อสรุปเกี่ยวกับ
วิธีการแยกของแข็งกับของเหลวในสารเนื้อผสม

วิธีทำกิจกรรม

9. ยกตัวอย่างการแยกของแข็งกับของเหลวในสาร
เนื้อผสมจากกิจกรรมนี้ไปใช้ประโยชน์ใน
ชีวิตประจำวัน

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

1. นำเสนอผลการแยกสารเนื้อผสมและ
ประเมินความเหมาะสมหรือความ
เป็นไปได้ของวิธีการแยกสาร
2. ลงข้อสรุปเกี่ยวกับวิธีการแยกสาร
เนื้อผสม
3. ยกตัวอย่างการนำวิธีการแยกสาร
จากกิจกรรมนี้ไปใช้ประโยชน์
ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลการ
แยกสารเนื้อผสมและประเมินความ
เหมาะสมหรือความเป็นไปได้ของ
วิธีการแยกสาร
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนลงข้อสรุป
เกี่ยวกับวิธีการแยกสารเนื้อผสม
3. ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือนักเรียน
ตามความเหมาะสม

นำเสนอ-ประเมินความเหมาะสม
หรือความเป็นไปได้ของวิธีการแยกสาร

ลงข้อสรุปเกี่ยวกับ วิธีการแยกสารเนื้อผสม

ชนิดของสารและลักษณะของสารที่แยกได้

การแยกสาร หมายถึง

การแยกสารเนื้อผสมซึ่งประกอบด้วย
สารอย่างน้อย 2 ชนิดขึ้นไปออกจากกัน

วิธีการแยกสารจากกิจกรรมนี้
นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
ได้อย่างไรบ้าง

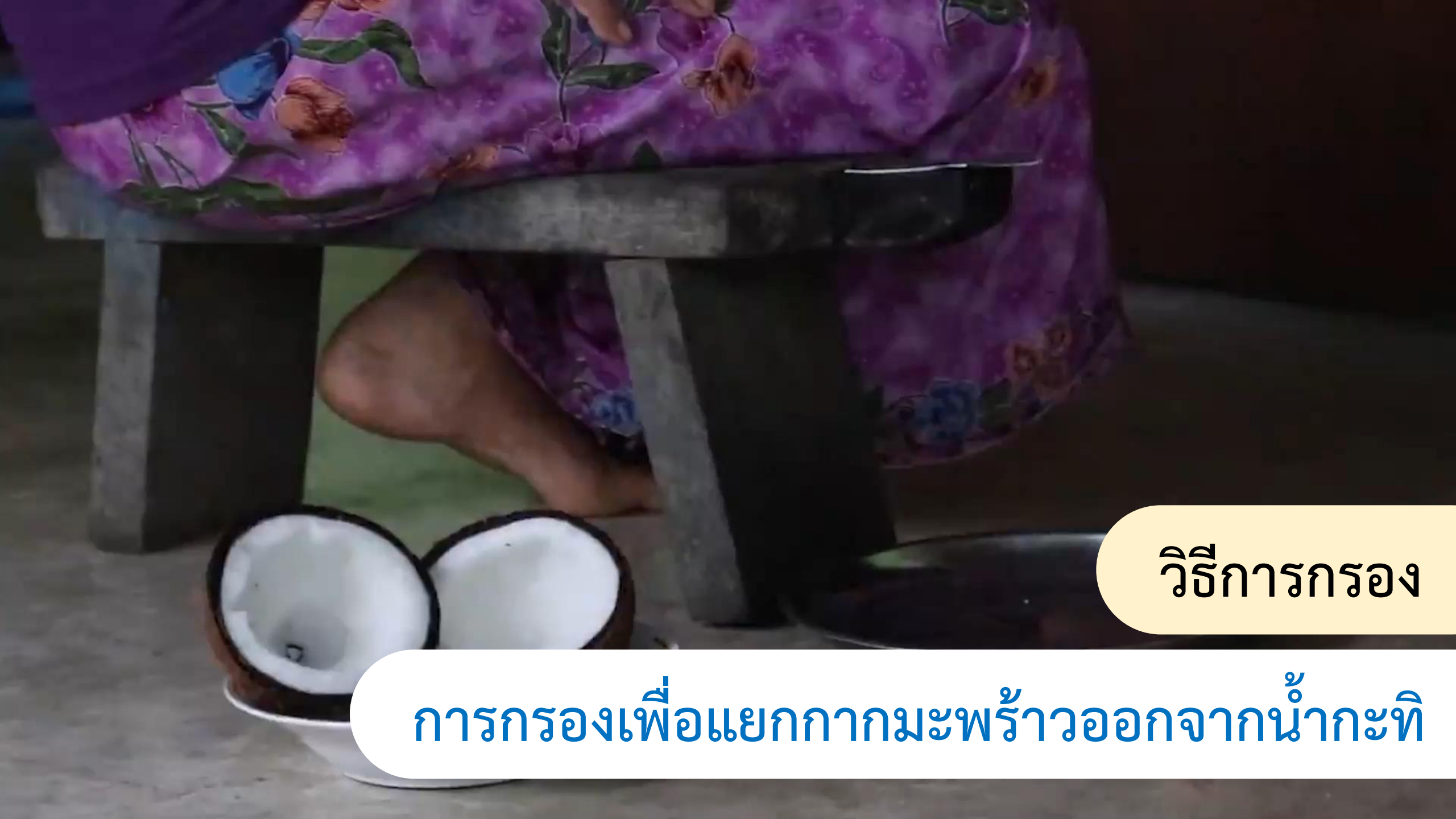

วิธีการตกตะกอน

การตกตะกอนอนุภาคที่แขวนลอยในน้ำ ในกระบวนการผลิตน้ำประปา

วิธีการกรอง

การกรองเพื่อแยกกากมะพร้าวออกจากน้ำกะทิ

วิธีการใช้แม่เหล็กดึงดูด

การแยกเศษเหล็กออกจากเศษขยะอื่น

วิธีการใช้แม่เหล็กดึงดูด

การทดสอบอาหารที่มีผงเหล็กปนอยู่

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. อาหารที่เหลือจากการรับประทานในกิจกรรมนี้มีลักษณะเป็นสารเนื้อเดียวหรือสารเนื้อผสม เพราะเหตุใด

A large, empty rounded rectangular box with a thick gold border, intended for students to write their answers to the question above.

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

2. วิธีการแยกเศษอาหารออกจากของเหลวที่ใช้ มีชื่อเรียกว่าอะไร มีข้อดีและข้อจำกัดเกี่ยวกับความสะดวกและเวลาอย่างไรบ้าง

A large, empty, rounded rectangular box with a thick gold border, intended for the student to write their answer to the question.

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

3. การนำอาหารที่เหลือจากการรับประทานซึ่งมีของเหลวผสมอยู่มาตั้งไว้สักกระยะหนึ่ง จะช่วยให้การแยกเศษอาหารง่ายขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด และเรียกวิธีการแยกสารนี้ว่าอะไร

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

4. การแยกสารโดยการกรองต้องพิจารณาถึงสิ่งใดบ้าง เพื่อให้แยกสารได้ดี

A large, empty rounded rectangular box with a thick gold border, intended for students to write their answers to the question above.

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

5. จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่าอย่างไร

A large, empty rounded rectangular box with a thick gold border, intended for the student to write their conclusion.

เฉลย

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

1. อาหารที่เหลือจากการรับประทานในกิจกรรมนี้มีลักษณะเป็นสารเนื้อเดียวหรือสารเนื้อผสม เพราะเหตุใด

สารเนื้อผสม เนื่องจากมีสารหลายอย่างปนกัน
และไม่กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

2. วิธีการแยกเศษอาหารออกจากของเหลวที่ใช้ มีชื่อเรียกว่าอะไร มีข้อดีและข้อจำกัดเกี่ยวกับความสะดวกและเวลาอย่างไรบ้าง

นักเรียนตอบได้ตามผลการทำกิจกรรมของตนเอง เช่น การกรอง
มีข้อดีคือ แยกสารได้เร็ว ข้อจำกัดคือ ใช้อุปกรณ์หลายชิ้น

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

3. การนำอาหารที่เหลือจากการรับประทานซึ่งมีของเหลวผสมอยู่ มาตั้งไว้สักกระยะหนึ่ง จะช่วยให้การแยกเศษอาหารง่ายขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด และเรียกวิธีการแยกสารนี้ว่าอะไร

ช่วยให้แยกได้ง่ายขึ้น เพราะสารที่มีลักษณะเป็นของแข็ง
ที่แขวนลอยในของเหลวจะลงมาอยู่ที่ก้นภาชนะ
เรียกการตกตะกอน

คำถามหลังจากทำกิจกรรม

4. การแยกสารโดยการกรองต้องพิจารณาถึงสิ่งใดบ้าง เพื่อให้แยกสารได้ดี

ขนาดของของแข็ง กับรูของภาชนะหรือสิ่งที่ใช้กรอง

สรุปผลการทำกิจกรรม

การแยกสารเนื้อผสมซึ่งประกอบด้วยสารอย่างน้อย 2 ชนิด
ที่เป็นของแข็งผสมกับของเหลวโดยเนื้อสารไม่กลมกลืนเป็นอย่างเดียวกัน

สามารถทำได้หลายวิธี เช่น
การกรอง การตกตะกอน
การรินออก

การเลือกวิธีที่เหมาะสมในการแยกสาร
พิจารณาจากลักษณะและสมบัติของ
สารที่ผสมกัน

การบ้าน แบบฝึกหัด เรื่อง การแยกของแข็งกับของเหลวออกจากกัน

หน้า 78-79

78

แบบฝึกหัด เรื่อง การแยกของแข็งกับของเหลวออกจากกัน

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จากรูปเป็นการแยกสาร โดยวิธีการกรอง

ภาพโดย DiDeeChen จาก Pixabay

เมื่อเทน้ำร้อนลงในผงกาแฟที่อยู่บนกระดาษกรอง ดังรูป สิ่งที่ผ่านมากระดาษกรอง กับสิ่งที่เหลืออยู่กระดาษกรองมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร และเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

79

2. น้ำปูนใสเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในเมนูอาหารไทย เพื่อแช่ผักผลไม้ ทำขนมไทย ผสมแป้งทอดกรอบ หรือใช้ทำผลไม้แช่อิ่ม ในการเตรียมน้ำปูนใสจะต้องนำน้ำสะอาดมาผสมกับปูนแดง แล้วแยกเอาเฉพาะของเหลวส่วนที่ใสมาใช้งาน ทั้งนี้ แม่แนะนำว่าให้รินส่วนที่ใสออกมาใช้งาน ส่วนยวดยาวแนะนำให้ตกตะกอน นักเรียนจะปฏิบัติตามคำแนะนำของใคร เพราะเหตุใด หรือนักเรียนจะออกแบบวิธีการของตนเองอย่างไร

---

3. อ่างเก็บน้ำหนึ่งพบปัญหาขยะในคลองลอยผ่านท่อที่เชื่อมระหว่างคลอง ส่งผลให้ขยะจากคลองสายหนึ่งไหลไปยังอีกคลองอีกสาย ให้นักเรียนคิดวิธีการในการลดปริมาณขยะในคลองและป้องกันขยะไหลไปยังคลองอื่น ๆ โดยอาศัยความรู้เรื่องการแยกสารที่เป็นของแข็งออกจากของเหลว

สิ่งที่ฉันได้ทำ

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ ร่วมกันหาวิธีในการแยกเศษอาหาร ออกจากของเหลว				☐
2. ลงมือแก้ปัญหาตามวิธีการที่ ออกแบบไว้ ปรับปรุงวิธีการ จนปัญหาได้รับการแก้ไข				☐
3. ประเมินและตัดสินใจเลือกข้อมูลที่มี หลักฐานที่น่าเชื่อถือจากการอธิบาย วิธีการแยกสารเนื้อผสมที่เป็น ของแข็งและของเหลว				☐

สิ่งที่ฉันได้ทำ

หน้า 77

ให้นักเรียนทำ
แบบประเมินตนเองข้อ 3
ตามความเป็นจริง

บทเรียนครั้งต่อไป

D.I.Y. My Drink

รังสรรค์เครื่องดื่มแก้วโปรด (1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบงาน เรื่อง D.I.Y. My Drink
รังสรรค์เครื่องดื่มแก้วโปรด

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

